

Jaarverslag Oerol 2023

Bestuursverslag & jaarrekening

Inhoud

Bestuursverslag	
Deel 1 - Inhoudelijk verslag Oerol Festival 2023	3
Deel 2 - Vooruitblik 2024	23
Deel 3 - Cijfers en verantwoording	26
Deel 4 - Reflectie van de Raad van Toezicht van Oerol	32
Jaarrekening	35

OPIUM OP OEROL | FOTOGRAAF: NICHON GLERUM

Deel 1

Inhoudelijk verslag Oerol Festival 2023

Inleiding

'We hebben heel veel mooie voorstellingen hier gezien, dat is écht waar. Je zou hopen dat alle schouwburgdirecteuren die voorstellingen gaan boeken, omdat ze over de thema's van deze tijd gaan, op een niet moralistische wijze. Gemaakt door jonge makers die wel degelijk het verschil maken in de toekomst.'

Met deze mooie woorden bracht Cornald Maas zijn afsluiting van Opium op Oerol, waarin hij jaarlijks live verslag doet van Oerol Festival. De editie van 2023 had weliswaar een compactere opzet met minder (theater)voorstellingen, maar wat blijft is dat er veel nieuw werk is gemaakt en gepresenteerd. Naast de rol als festival met een groot publiek neemt de betekenis van Oerol als showcasefestival steeds meer toe. Inmiddels komen honderden culturele professionals naar het festival om nieuw, toonaangevend locatiewerk van Nederlandse en internationale makers te zien. Wat het festival uniek maakt

is dat het een vrijplaats is voor de (door)ontwikkeling van voorstellingen en performances, die daarna klaar zijn om hun vleugels uit te slaan en op tournee te gaan.

De kracht van Oerol ligt in de veelzijdige programmering en cross-overs die een breed, intergenerationeel publiek aanspreken en zorgen voor een rijke variëteit van ervaringen. Van kleine, intieme concerten in het West-End Theater tot grootschalige voorstellingen in een duinpan of bos. Bovendien bruist het nieuwe, centrale Festivalhart aan het Noordzeestrand met een divers aanbod van muziek, storytelling, spoken word, performances en straattheater. Straattheater maakte een comeback tijdens Oerol Festival 2023, nadat het drie edities niet mogelijk was door de (gevolgen van de) coronapandemie. We waren niet de enigen die het hadden gemist: de straten van West-Terschelling en Midsland waren drukbezocht. Zowel de nieuwe vormen van straattheater, zoals dragacts en hiphopbattles, als de traditionelere spektakelstukken en circusperformances werden goed ontvangen. Dit benadrukt een belangrijk punt: het festival erkent de vele maatschappelijke en politieke uitdagingen en wil het liefst vooroplopen en activistisch zijn, maar begrijpt ook dat zware thematiek alleen kan landen als er gelijktijdig ruimte is voor ontlasting, ontspanning en heling.

Het festival streeft ernaar een evenement te zijn voor iedereen, dat het nu helaas nog niet altijd is. We hebben ons (niet alleen als team en festival, maar ook als samenleving) lang niet kunnen voorstellen hoe het is om je ergens niet oké te voelen vanwege je huidskleur, gender, fysieke uitdaging of financiële budget. Hoe dieper we hierin graven, hoe meer we de urgentie voelen om in actie te komen. We realiseren ons dat we voor een grote uitdaging staan, gezien onze sociaal-culturele achtergrond en de omgeving waarin wij een festival organiseren. Maar met elkaar maken we een reis van bewustwording naar verandering, onderweg proberen we te leren van onze fouten. Ook is het belangrijk om te benadrukken dat we al positieve veranderingen hebben gezien door diversiteit op verschillende gebieden te omarmen. Dit sterkt ons in onze toewijding aan het blijven streven naar een inclusiever festival waar zoveel mogelijk mensen zich welkom en gewaardeerd voelen.

Dit reflectieverslag behandelt de hoogtepunten maar ook de leermomenten van de afgelopen editie. Met een aangescherpte focus op duurzaamheid, toegankelijkheid en lokale betrokkenheid zijn stappen gezet en maken we ons op voor de volgende editie (vrijdag 7 tot en met 16 juni 2024)!

GOUDEN HAAS - HERINNER ONS | FOTOGRAAF: NICHON GLERUM

Disciplines

VOORSTELLINGEN - Door de bewuste keuze om de druk op de natuur te verlagen en voor minder locaties te kiezen is een beperkter aantal voorstellingen geprogrammeerd. Hierbij was het essentieel om ruimte te (blijven) bieden aan nieuwe makers en experiment. Onze doelstelling was om het vertrouwde Oerol-publiek te blijven interesseren voor nieuw werk en prangende onderwerpen én om de volgende 'generatie' ervan te overtuigen dat Oerol dé plek is voor vernieuwende en hoogwaardige locatiespecifieke werken.

Onze leidraad voor deze editie was 'het symbioceen', een nieuw tijdperk waarin mens en natuur een duurzame relatie met wederzijds voordeel moeten opbouwen. Het bracht ons voorstellingen en projecten die deze zoektocht direct belichtten, zoals Herinner ons van Gouden Haas. Ook waren er producties die de verborgen schoonheid van de natuur onthulden, zoals We moeten iets met het landje van Theatergroep Suburbia, waarbij een lichtkunstwerk op de bodem van het bos leek op een mycelium. Daarnaast was er Transmission van Touki Delphine, waarbij het publiek onder een ogenschijnlijk levend netwerk van oude auto-onderdelen lag.

‘We moeten het systeem bevragen waar we zelf deel van uitmaken’

Het creatief partnerschap met Nineties Productions bevroeg de relatie tussen mens en natuur op een andere manier, met speciale aandacht voor onze band met Terschellingers en de wortels van het festival op het eiland. Dit leidde tot een herwaardering van dit aspect van onze programmering.

Ook was er veel aandacht voor thema's en makers die het dominante witte, heteronormatieve perspectief uitdagen, omdat wij geloven dat dit de weg is naar het omarmen van diversiteit en uiteindelijk gelijkheid. Zoals Eric de Vroedt het uitdrukte in zijn Staat van het Theater-speech: ‘We moeten het systeem bevragen waar we zelf deel van uitmaken.’ Dit doen we door ruimte te maken voor geluiden die te lang overstemd zijn, maar ook door ze juist te integreren in het grotere verhaal. In feite zouden alle verschillende perspectieven niet in hun eigen, veilige bubbels moeten blijven, maar elkaar moeten opzoeken en in gesprek gaan over thema's die ons allemaal raken, zoals de groeiende sociale ongelijkheid en klimaatverandering. Door bruggen te bouwen en een gezamenlijke dialoog te starten kunnen we samen werken aan een rechtvaardigere toekomst.

Rituelen bleken voor makers en publiek een uitnodigende vorm om samen de verschillende kernthema's van het festival te verkennen. Alexandra Broeder probeerde samen met kinderen van Terschelling het ego los te laten met The Cure, voor Tomoko Mukaiyama was EAT een ritueel voor wedergeboorte en Collectief Walden gebruikte het als viering in NAU 0000/1000, de nulmeting en HUISFEEST. Ook in de editie van 2024 zien we opnieuw rituelen opduiken bij de makers. ‘In India hebben we priesters, zij zijn de ceremoniemeesters van het ritueel, iemand die de transformatie die plaatsvindt, navigeert. Wij proberen dat te doen voor ons publiek’, zei Sarah Kaushik (een van de makers van het Expeditieprogramma) in augustus 2023 in de [Theaterkrant](#).

Tijdens het festival waren er 433 voorstellingen met een totale capaciteit van ongeveer 73.000 bezoekers en een indrukwekkende gemiddelde bezettingsgraad van ruim 93%, wat slechts één keer eerder in de geschiedenis van Oerol is voorgekomen.

Andrea Božić and Julia Willms TILT	How To Exit a Reality (Attempt 1 of 19)	Theater
BOG.	BOG. 2 een nieuwe poging het leven te herstructureren	Theater
Collectief Walden	NAU 0000/1000, de nulmeting	Theater
Collectief Walden	NAU 0000/1000, de nulmeting - HUISFEEST	Theater
De Dansers	Hush	Dans
De Veenfabriek	Wereld van Wie	Theater

Dries Verhoeven	Dear beloved friend,	Theater
Gouden Haas	Herinner ons	Theater
het NUT (Nieuw Utrechts Toneel)	Goed goud geld	Theater
House of Nouws	Sunrise Experience	Theater
Hringleikur	Whatever the weather	Circus
Joan Català	Idiòfona	Circus
Joost Oomen & De Poezie-boys	Lorca	Theater
Kompagnie Kistemaker	BRAM	Theater
Likeminds / Yousef Gnaoui	VLAG	Theater
Meervaart productie i.s.m. Redo, Denden & Amsterdams Andalusisch Orkest & ICK Dans Amsterdam	REMLA	Dans
Nineties Productions	Nineties bewandelt - een lopend gesprek met eilanders	Performance
Nineties Productions	Nineties bewandelt - wat als het ons vertraagt	Performance
Raymi Sambo Maakt	Gendermonologen	Theater
Rhizome - Chloé Moglia	La Spire	Circus
Roshanak Morrowatian	Solos of solitude	Dans
Theatergroep Suburbia	We moeten iets met het landje	Theater
Tijd van de wolf - Alexandra Broeder	The Cure	Werkplaats
Tomoko Mukaiyama	EAT	Food
Touki Delphine	Transmission	Performance
Tryater / Eva Meijering	Sâlt	Theater
Waba Sabi Theater	TERECHT	Theater
Wende	Vrijplaats	Muziek

BETAL ÖZAY - GOODBYE ERDOGAN IN HET WEST-END THEATER | FOTOGRAAF: BERBE RINDERS

WEST-END THEATER - Tijdens Oerol Festival was het West-End Theater, het kleinste theater van Nederland, een plek waar verschillende performers de kans kregen om iets anders uit te proberen. Daarnaast diende de locatie als hub voor Explore The North, een collega-festival en -programmeur uit Leeuwarden. In een sfeervol art deco ingerichte zaal in het West-End Theater konden bezoekers samen met een select gezelschap van maximaal 46 mensen genieten van theater, storytelling en muzikale specials van de volgende (jonge) makers en artiesten:

Ayuune Sule	Ayuune Sule - Special	Muziek
Betal Özay	Goodbye Erdogan	Storytelling
Elmer	Elmer - Special	Muziek
Flip Noorman	Moordballades	Muziek
Grande Loge	Filantropia Sunlight - de film	Performance
Iris Dicke	Gepiekt op de middelbare school	Theater
James Oesi	James Oesi - Special	Muziek
Janne Schra	A Lot Of Water in the Water	Muziek
KRT	De Grote Krimp Worldtour	Theater
Lotte Sarembe	Lotte Sarembe - Special	Muziek
Mathieu Wijdeven	Het waarom beantwoord	Theater
Steyn de Leeuwe	Tofu Cowboy	Theater
Tim Knol	Tim Knol - Special	Muziek
Wytse Dijkstra	Velocity Made Good	Muziek

CHELSEABOY - CHELSEABOY'S CIRCUS | FOTOGRAAF: MARLEEN ANNEMA

STRAATTHEATER - Oerols fundament ligt in het straattheater. We waren vastbesloten om dit element terug te brengen in 2023. Het bleek een gemis te zijn voor bezoekers en lokale ondernemers dat het in de drie voorgaande edities ontbrak vanwege de coronapandemie. Ons doel was ook om de invulling van het straattheater te verbreden en zowel vertrouwde elementen te behouden als nieuwe vormen te introduceren.

Het resultaat was een gevarieerd aanbod van traditionele spektakelstukken, exposities, installaties en intieme optredens. Het publiek omarmde de experimentele keuzes; de straten van West-Terschelling en Midsland waren packed. Muziekoptredens, zoals die van het Meral Polat Trio, sloten naadloos aan bij het geheel. Enkele opvallende nieuwkomers waren onder andere hiphopbattledansers Amenti, de Franse jongleurs van Collectif Protocole, de dragact van ChelseaBoy's Circus en het anarchistische goochelduo Magic Tom & Yuri, die allemaal hun eigen artistieke stempel drukten op Oerol.

Zowel het artistieke aanbod als de spreiding over de dorpskernen, evenals de programmering van straattheater op het nieuwe Festivalhart de Deining, werden positief ontvangen. Gelijktijdig zien we dat voor de volgende editie verbeteringen mogelijk zijn op productioneel vlak, met een nog betere inzet van personeel, vrijwilligers en materieel. Ook zijn we ons bewust van enkele incidenten waarbij niet witte makers en/of queer makers na hun optredens ongepast zijn behandeld door bezoekers en vormen van microagressie hebben ervaren. Het is van essentieel belang dat we dit vanuit de organisatie actief proberen te voorkomen. Oerol hecht veel waarde aan meerstemmigheid binnen het artistieke aanbod. Het is onze taak en verantwoordelijkheid om een veilige en ondersteunende omgeving te creëren waarin alle stemmen gehoord kunnen worden.

Amenti Theatre Company	Elemental Exchange
Brendan Lodder & Boaz Blume	Brendan Lodder & Boaz Blume
ChelseaBoy	ChelseaBoy's Circus
Collectif Protocole	Lowland
Giselle La Pearl	The adventures of Giselle La Pearl
Hendrick-Jan De Stuntman	Go-No-Go
House Of Circus	Fitness
La Guanaca Compañía	Muy Mucho
Magic Tom & Yuri	Down The Lol Hole
Merel Kamp	Stille Haringen
Piepschuim	Warming Up!
Pieter Post	De Schildpad - Niets doen is hard werken
Sauf Le Dimanche	Troc
Shelfish	The Party
SHIFFT	SHIFFT

ANNE LEIJDEKKERS, JULIA TER VELD & EILANDKINDEREN - ZAND IN JE SCHOENEN | FOTOGRAAF: MIRTHE WESTRIK

EXPEDITIE - Het Expeditieprogramma had als thema 'Decolonizing Nature', waarin makers de relatie tussen mens en natuur verkenden. Opvallend was dat veel makers zich concentreerden op de bodem, de grond en het koloniseren daarvan. Anderen deelden het toekomstperspectief van een mogelijk naderende ijstijd, visualiseerden onze invloed op het weer of verkenden nieuwe manieren om in contact te treden met het niet-menselijke.

‘Inhoudelijk was het hele Expeditieprogramma sterk doordat het een rijk inzicht bood in diverse perspectieven op de klimaatproblematiek en ons aanspoorde om anders en met urgentie te handelen.’

Veertien Expedities waren gedurende het festival toegankelijk van 11.00 tot 17.00 uur. Deze horizontale programmering werd goed ontvangen. De bezoekersaantallen waren vergelijkbaar met die in voorgaande jaren, maar de toegankelijkheid van locaties beïnvloedde de opkomst, met meer bezoekers bij gemakkelijk bereikbare projecten. Zoals gebruikelijk waren de meeste Expedities verspreid over het eiland. Twee werden geïntegreerd in het Festivalhart. Door de verschillende disciplines ook daar zichtbaar te maken werden festivalgangers ermee in aanraking gebracht en aangemoedigd om van daaruit meer te ontdekken.

Een terugkerende Expeditie was die van Marc van Vliet: *De Streken*. Dat landschapskunstwerk sierde dit jaar opnieuw het Wad bij Oosterend op Terschelling. Voor Joop Mulder, de grondlegger van Oerol Festival, was *De Streken* iconisch. Door het in de zomermaanden voor publiek toegankelijk te maken kunnen bezoekers het Waddenlandschap ervaren en waarderen zoals hij dat deed. Jaarlijks wordt *De Streken* door tienduizenden eilanders en festival- en vakantiegangers bezocht.

Inhoudelijk was het hele Expeditieprogramma sterk doordat het een rijk inzicht bood in diverse perspectieven op de klimaatproblematiek en ons aanspoorde om anders en met urgentie te handelen. Belangrijk was dat het thema niet alleen vanuit een Nederlands of westers perspectief werd benaderd. De samenwerking met makers met verschillende achtergronden en talen, zoals Jimmy Grima, Sarah Kaushik en Marina Sulima & Olivia D’Cruz, verrijkte het programma aanzienlijk.

Anne Leijdekkers, Julia ter Veld & EILANDKINDEREN	Zand in je schoenen
Arjen Boerstra	Boerstra Engineering - SOIL22
Atelier NL	ZandScheppers
De Onkruidenier	Multispecies Supermarket
Elmo Vermijs	How Forests Think
Eva Koopmans	Tussen jou en mij
Foyer Brisé	Niemandslaan
Marc van Vliet	De Streken
Margriet van Weenen	ICE AGE IS COMING Moving Views
Marina Sulima, Olivia D’Cruz & Belangtelon Initiative	In the Courtroom with Rocks
Sarah Kaushik	Of Memories
School of Winds and Waves/ Jimmy Grima	Drinking Water
Tamar Blom	The Descent
Zoro Feigl & Sarah Hoogman	Dans van het zand

ELTEN KIENE, BOAZ BLUME & BRENDAN LODDER - IN DE OGEN VAN DE ANDER | FOTOGRAAF: BERBE RINDERS

STORYTELLING - Met storytelling willen we het publiek laten kennismaken met diverse verhaalsoorten, interactievormen en cultureel diverse vertellingen. Dagelijks waren drie soorten performances geprogrammeerd: interactieve storytelling in de Vallei, soloshows in de Tent en storytelling op het Strand (in samenwerking met storytellingpodium Mezrab) om het publiek op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met verhalen van over de hele wereld.

Het succes was opmerkelijk. De bezoekersaantallen overtroffen de verwachtingen op alle podia en we merkten een sterke betrokkenheid van het publiek. Velen bleven tot het einde van het programma, zelfs als ze aanvankelijk van plan waren elders naartoe te gaan. Vooral op het Strand merkten we dat het vaste publiek bij Mezrabs storytelling met de dag groeide. We vermoeden dat dit te verklaren is doordat storytelling de afgelopen jaren consequent in ons programma was opgenomen en het publiek ervoor terugkomt. Ongeveer de helft van alle storytellingactiviteiten vond in het Engels plaats, wat ook niet-Nederlandstalige bezoekers aantrok.

Storytelling was geprogrammeerd op het nieuwe festivalterrein de Deining. We constateren dat na de eerste keer op deze locatie er kansen liggen om het werk beter tot zijn recht te laten komen. En ook hier is helaas gebleken dat het van cruciaal belang is om specifieke ondersteuning te bieden aan artiesten van kleur en met alle genderidentiteiten om onveiligheidsgevoelens te verminderen en inclusiviteit te bevorderen.

Cené Hale	The Great Deception
Danielle Zawadi	Ondervonden
Sahand Sahebdivani, Rod Ben Zeev, Margo van de Linde e.a.	Storytelling met een twist
Elton Kiene, Boaz Blume & Brendan Lodder	In de ogen van de ander
Femi van Elshuis	Ik wil wit zijn
Jacqueline, Sinéad en Naomi	Stories of Desire
Lara Ricote & Fernando Rodil	Training for the end of the world
Mezrab House of Stories	Storytelling op het strand
Sahand Sahebdivani	De verhalen van Sinbad
Sinéad O'Brien	Hero / Banlaoch
Sofie Kramer	SCOLD
Soula Notos & Margo van de Linde	Stupid questions and some poetry
Y.M.P.	Renaissance

NAGESPREK TERECHT VAN WABI SABI THEATER, MET Y.M.P. | FOTOGRAAF: BERBE RINDERS

TALKS - De dagelijkse talkshow *Voor Vroege Vogels* opende om 10.30 uur het Festivalhart de Deining. Elke show duurde zestig minuten en behandelde dagelijks een ander thema rondom verandering. In de talkshow deelden artiesten, bewoners en professionals hun ervaringen en werk in relatie tot maatschappelijke vraagstukken, ecologie en kunst. Het publiek werd actief betrokken via vragen, quizzen, muziek en het delen van persoonlijke ervaringen. De show werd geleid door twee hosts, met muzikale ondersteuning.

‘Oerol hecht er waarde aan dat het festival niet alleen zendt, maar dat het publiek ook wordt uitgenodigd voor dialoog.’

Naast de talkshow werden op locatie allerlei verdiepende gesprekken georganiseerd. Zo werden tijdens *Het Spoedberaad* vanuit fundamentele vragen over onze relatie tot elkaar en de natuur gesprekken gefaciliteerd tussen wetenschappers, kunstenaars en bezoekers. Ook waren er nagesprekken bij specifieke voorstellingen, met als doel om verdieping en context te bieden en grotere thema's (zoals klimaatrouw, rechtssystemen en genderidentiteit) te bespreken.

Oerol hecht er waarde aan dat het festival niet alleen *zendt*, maar dat het publiek ook wordt uitgenodigd voor dialoog. We krijgen vaak van makers te horen dat de natuurlijke omgeving, de mooie natuur van Terschelling, bijdraagt aan het op gang brengen van de gesprekken, omdat een duinpan nu eenmaal uitnodigender is dan een theaterzaal. De festivalorganisatie hecht er waarde aan om de juiste context te bieden aan de gesprekken en deze toegankelijk te maken voor een breder publiek.

De *Tent Talks* waren onderdeel van een gezamenlijk, meerjarig Brits-Nederlands programma voor festivals en makers. Mede mogelijk gemaakt door Fonds Podiumkunsten worden diverse meerdaagse programma's samengesteld waarin wordt nagedacht over belangrijke kwesties en uitdagingen waar we vandaag de dag mee te maken hebben. Tijdens het festival hostten we een reeks gesprekken over witte suprematie en de koloniale klimaatgerechtigheid. Dit waren zeker geen gemakkelijke gesprekken, maar ze vertegenwoordigen wel het soort programma dat we in de toekomst verder willen uitwerken.

Het AVROTROS-cultuurprogramma *Opium op Oerol* bracht voor de dertiende keer het festival bij de kijker thuis. Verschillende gasten werden uitgenodigd aan tafel bij presentator Cornald Maas, met wie hij diverse voorstellingen, concerten en Expedities besprak. Zangeressen S10, Froukje en Wende zorgden voor liveoptredens en radiopresentator Carolien Borgers deed de hele week verslag van haar Oerol-ervaringen op Terschelling.

AVROTROS	Opium op Oerol
Meeuw jonge theatermakers, Oerol en Explore the North	Het Grote Onbekende
Oerol i.s.m. de Waddenacademie	Het Spoedberaad
Oerol i.s.m. We Live Here	Tent Talks
Silbersee in coproductie met Oerol	KUNST BOVEN KLIMAAT? DEBAT #3: In gesprek over klimaatrechtvaardig produceren
Via Berlin / UvA i.s.m. Oerol	Acts of Citizenship Onderzoekspresentatie
Wilbert van de Kamp en Martin Rombouts	De Eilandproef
Y.M.P., Jennifer en Cheyenne	Voor Vroege Vogels

DOPPELGANG ALS AFSLUITER VAN OEROL FESTIVAL 2023 | FOTOGRAAF: BERBE RINDERS

muziekprogrammering nodig was vanwege de uitgebreidere openingstijden van het nieuwe Festivalhart en de compactere opzet van de theaterprogrammering.

Het muziekprogramma moest naadloos integreren in de totale Oerol-ervaring, waarbij zowel bekende namen als verrassend experimenteel talent een podium kregen. We streefden naar een sterke vertegenwoordiging van Nederlands talent, inclusief opkomend talent uit de regio, met samenwerkingen met initiatieven als Explore the North (dat voor het tweede jaar op rij een eigen podium had in het West-End Theater), Platform Popcultuur Friesland en Friesland Pop. Op nationaal niveau werkten we samen met Popunie Rotterdam en PMP en dit jaar voor het eerst met acts die voortkwamen uit de Burger Beurs, afkomstig van het Burgerweeshuis in Deventer.

Met de realisatie van het nieuwe Festivalhart kwamen nieuwe uitdagingen aan het licht. Op doordeweekse dagen bleek het slim om (semi)grote namen te programmeren om een breder publiek te trekken. We merkten ook dat het gelijktijdig programmeren van dj's op beide festivalhubs niet optimaal werkte, omdat dit ervoor zorgde dat een van de podia daardoor publiek verloor. Dit vereist verdere overweging voor toekomstige edities.

Alogte Oho & the Sounds of Joy	Eva van Manen	Raz & Afla
Another Taste	Figi	Rens, Jair & Ome Uncle
Aquarama	Fresku	Rizan Saïd
Ashraf Sharif Khan & Viktor Marek	Golosa La Orquesta	Roni Dot
Ayuune Sule	Hani & Mehran	Roxeanne Hazes
Babs	High Fade	Ruhwel & De Bigi Blues Band
Boaz	James Oesi	Schylger Stout
Bonnefooi	Jawa Manla	Sef & Het Salvadore Ensemble
Brass Rave Unit	Josephine Odhil	Shirley Macholina
Brian Dunne	Kay Slice	Siquiche & Ilmo
Chupame El Dedo	King Ayisoba	Socks;SportsSocks
Collignon	Komodo	Someone
Conjunto papa upa	KULI	Son de aqui
Cosmic Crooner	Lotte Sarembe	Starfish
De Baron	Mauskovic Dance Band	Studio Shap Shap
Disco Arabesquo	Merol Polat	The Complete Recordings of Hezekiah Procter
DJ Iemke	MMIV	The Jordan
DJ Shady Lady	Murkinbone	The Visual
DJ Tracksuit	Nusantara Beat	Tim Knol & The Wandering Hearts
Doppelgang	Oh Voyage	Toverberg
Droom Dit	Platform Popcultuur Friesland Showcase: Johnny Loves Me	Vedenemo
Elado	Power To The Pipo	Viana Afoumou
Eljany	Precious Bloom	Waterleaf
Elmer	PYN	

DE ONKRUIDENIER - INTERSPECIES SUPERMARKET | FOTOGRAAF: MARLEEN ANNEMA

Kernthema's

DUURZAAMHEID - Het Ecologisch Kompas heeft een positieve impact gehad op de ontwikkeling van het programma. We hebben gemerkt dat verschillende makers zich in verschillende mate bezighouden met duurzaamheid en ecologie. Het was waardevol om te kunnen vertrouwen op de overeengekomen afspraken op dit gebied. In sommige gevallen hielp het Ecologisch Kompas om makers aan te spreken op hun verantwoordelijkheden, vooral degenen die doorgaans met name in stedelijke omgevingen werken. Voor deze makers waren de praktische richtlijnen van het kompas nuttig om het ecologische aspect beter te integreren in het creatieve proces.

Daarnaast heeft Oerol de 'Verklaring Fossielvrije Sponsoring' getekend: een initiatief om culturele instellingen en fondsenwervers handvatten te bieden om uit te leggen waarom samenwerkingen met bepaalde partners niet wenselijk zijn.

TOEGANKELIJKHEID - Diverse maatregelen werden genomen om het festival toegankelijker te maken voor mensen met een fysieke beperking, doven en slechthorenden, blinden en slechtzienden en mensen met een beperkt budget. Beginnend bij een betere informatievoorziening wat betreft de toegankelijkheid van het Festivalhart en de locaties van voorstellingen, zodat mensen vooraf weloverwogen keuzes konden maken.

Toegankelijkheid vereist persoonlijk advies, aangezien wat voor de een geen probleem vormt (bijvoorbeeld een bospad van 200 meter) voor een ander onoverkomelijk kan zijn. Advies op maat werd aangeboden via toegankelijkheid@oerol.nl, de balie van het Oerol-kantoor en telefonisch contact met de coördinator Toegankelijkheid.

Oerol nam het voortouw als koploper in het project #onbeperktfeest van HandicapNL. Binnen dit initiatief deelden festivalevenementen kennis en inspireerden ze elkaar op bijeenkomsten en via een platform om hun festivals zo toegankelijk mogelijk te maken. Oerol was actief betrokken bij paneldiscussies en publicaties als onderdeel van deze inspanning.

NINETIES BEWANDELT: EEN LOPEND GESPREK MET EILANDER JAN DE JONG | FOTOGRAAF: MARLEEN ANNEMA

LOKALE WORTELING - Dit jaar ging Oerol een creatief partnerschap aan met Nineties Productions, dat de relatie tussen mens en natuur ter discussie stelde. Ook een ander belangrijk aspect werd onder de aandacht gebracht: onze band met de bewoners van Terschelling en onze betrokkenheid bij het eiland. Dit dwong ons te overwegen of onze organisatie voldoende nadruk legt op deze relatie, wat resulteerde in een heroverweging van onze programmering en een versterking van de connectie tussen Oerol en Terschelling. Zelf organiseerde Nineties Productions elke dag van het festival wandelingen met Terschellingers, die ieder vanuit een eigen perspectief vertelden over hun relatie tot het eiland.

Ook veel andere makers creëerden projecten met lokale betrokkenheid. Bij sommige projecten vloeide deze verbondenheid voort uit samenwerkingen met locatiebeheerders, zoals bij Marina Sulima & Olivia D'Cruz. In andere gevallen werd de inhoudelijke band gevormd door middel van interviews en interacties met de eilandbewoners. De werken van Elmo Vermijs, Atelier NL, De Onkruidenier, Eva Koopmans en Jimmy Grima zijn inspirerende voorbeelden hiervan.

FOTOGRAAF: MARLEEN ANNEMA

Bedrijfsvoering

Oerol heeft het afgelopen jaar ingezet op het verder professionaliseren van de bedrijfsvoering. We hebben een personeelshandboek geschreven dat gelijkstaat aan een eigen cao. Hiermee vergroten we de transparantie in onze arbeidsvoorwaarden en dragen we bij aan de Fair Practice. In de financiële administratie zijn meerdere verbeteringen en optimalisaties doorgevoerd met als doel om de kosten beter te kunnen beheersen.

Belangrijke onderdelen in het strategisch personeelsbeleid zijn toegankelijkheid en meerstemmigheid. Dit jaar is onder leiding van een extern adviseur gewerkt aan bewustwording van wat het dominante witte denken doet en hoe daarbij op te treden. We zijn ons actiever gaan uitspreken tegen racisme, discriminatie en microagressie tegenover medewerkers, vrijwilligers, makers en bezoekers. Misschien hierdoor kwamen ook meer meldingen van ongewenst gedrag bij ons binnen.

Na afloop van het festival zijn we ons er bewuster van geworden dat Oerol en Terschelling nog niet voor iedereen een veilige omgeving zijn. Dat maakt de urgentie om te handelen groter. Voor de editie van 2024 onderzoeken we de mogelijkheid om met een Awareness Team te werken, dat tijdens het festival met duidelijk herkenbare hesjes rondloopt en een aanspreekpunt is voor festivalgangers die, om wat voor reden dan ook, zich niet prettig of veilig voelen.

Dit jaar heeft Oerol een [gedragscode](#) ontwikkeld om de sociale veiligheid verder te verbeteren. Wij vragen iedereen die voor Oerol komt werken deze te ondertekenen. We delen zowel onze gedragscode als ons personeelshandboek met andere organisaties die nog geen vergelijkbare documenten hebben

opgesteld. Zo dragen we bij aan een breder bewustzijn en gebruik van deze belangrijke instrumenten.

Daarnaast hebben we, zoals gebruikelijk, een externe vertrouwenspersoon beschikbaar gesteld die gebeld kan worden in het geval van onveilige situaties. Bovendien hebben we voor onze medewerkers een bedrijfsmaatschappelijk werker beschikbaar gesteld, zodat zij toegang hebben tot professionele ondersteuning wanneer dat nodig is.

De kernthema's verduurzaming en lokale worteling gaan hand in hand. Bij het creëren van de randvoorwaarden van ons festival gaat toenemende aandacht uit naar vergunningen. Daar moeten we met de inzet van middelen rekening mee houden. Terschelling is één groot natuurgebied. Dat levert veel schoonheid op, maar vraagt ook steeds meer zorgvuldigheid wat betreft hoe wij ons festival produceren. (Structurele) financiële steun verwerven is een blijvend punt van aandacht, met stijgende kosten enerzijds en toenemende onzekere randvoorwaarden anderzijds.

FOTOGRAAF: MARLEEN ANNEMA

Marketing & Communicatie

Oerol is een festival dat mensen van alle leeftijden aanspreekt en waar zowel kinderen als oudere generaties jaar na jaar van genieten. Het Oerol-publiek is veelal trouw aan het festival en blijft komen tot op hoge leeftijd. Extra aandacht gaat momenteel met publiekscampagnes uit naar de jonge nieuwkomers (tussen de 25 en 40 jaar). In de aanloop naar het festival is de publiekscampagne *Oerol = Overal* gelanceerd, speciaal voor die groep (klimaat)bewuste festivalgangers.

De campagne omvatte een succesvolle onlinecampagne met artiesten uit de Oerol-programmering en fysieke manifestaties in verschillende Nederlandse steden. Gelijk met de programmancering op de website is bij zestig verschillende culturele hotspots in zes grote steden in Nederland stoepkrijtgraffiti geplaatst met een afgeleide van het campagnebeeld en een link naar een landingspagina op de Oerol-website. De onlinecampagnes werden breed ingezet en verspreid via organische, dark en boosted posts, sommige met uitzonderlijk hoge CTR's.

De gemiddelde leeftijd van Instagramgebruikers ligt tussen de 25 en 34 jaar, waardoor Instagram naadloos aansluit bij onze doelgroep. Tussen augustus 2022 en juli 2023 zagen we een toename van 18,6% op Instagram (van 19.100 naar 22.650), deels dankzij de *Oerol = Overal*-campagne en deels dankzij influencermarketing. Samenwerkingen met onder andere de *Havermelките*, *De Cultuurvlogger* en *Kunstbende* bereikten in totaal honderdduizenden (jonge) mensen.

In diezelfde periode trok de website indrukwekkende onlineresultaten met

300.000 individuele bezoekers. De Oerol Dagkrant bereikte meer dan 40.000 unieke lezers, die samen 163.000 pagina's bekeken en gemiddeld zeven minuten per sessie op het platform doorbrachten. Nieuwsbrieven werden goed gelezen door de 40.709 abonnees en specifieke subgroepen, zoals Vrienden, Pioniers en Professionals.

Het festival genereerde ook positieve media-aandacht, met aandacht voor onderwerpen als klimaat, duurzaamheid, toegankelijkheid en diversiteit. In maart kondigde het festival de benoeming van Sabine Pater als artistiek leider aan, wat samen met het verhaal over de nieuwe koers van Oerol leidde tot uitgebreide interviews in verschillende media. Het bezoek van het koningspaar in mei en de aandacht voor de terugkeer van straattheater waren andere hoogtepunten. Ook tijdens het festival wist de pers het eiland goed te bereiken en werden veel voorstellingen gerecenseerd.

Samenvatting

Oerol Festival 2023 was een succesvolle viering en symbiose van kunst, natuur en ontmoeting met aandacht voor duurzaamheid, toegankelijkheid en lokale betrokkenheid, terwijl het de kernwaarden van Oerol behield en gelijktijdig vernieuwing verwelkomde.

BENIEUWD NAAR MEER? - Klik [hier](#) voor het impactdocument van Oerol Festival 2023.

Deel 2

Vooruitblik 2024

Al gedurende het jaar beginnen de voorbereidingen voor het volgende jaar. In april/mei start de programmering voor het volgende kalenderjaar. In de zomer evalueren we uitgebreid en zetten we de strategisch-inhoudelijke lijnen uit. Vanaf september start de voorbereiding echt.

Evaluaties zomer

De aangepaste opzet van Oerol is goed bevalen bij en ontvangen door pers en publiek. Het nieuwe Festivalhart heeft veel potentie om door te ontwikkelen. Er waren 25% minder locaties (en dus minder locatietheaterproducties en expedities), maar dit heeft niet geleid tot negatieve reacties. Mede doordat de programmering van alle onderdelen goed over het eiland verdeeld was en heeft geleid tot een volwaardige, volle festivalervaring. Uit de evaluaties volgt dat Oerol zal doorgaan op de voet van 'terug naar de basis', de natuur centraal, minder kosten maken, minder druk leggen op de omgeving en gelijktijdig blijven inzetten op meer impact. Deze bevindingen zijn gebaseerd op (publieks) enquêtes, persreacties en gesprekken met stakeholders.

Uit de interne evaluatie van de organisatie volgen belangrijke aandachtspunten voor 2024. Vergunningen verkrijgen (vooral met betrekking tot de natuur) vergt veel werk en kosten. Ook de kosten voor een festival organiseren zijn sterk toegenomen. Dit vraagt om een aanpassing van de bedrijfsvoering: meer nadruk op budgetbeheersing en vroeger alle (financiële) afspraken.

Vergunningen

In 2023 is de nieuwe Wnb-vergunning (Wet natuurbescherming) verkregen. De voorwaarden en eisen zijn toegenomen. Onderdeel van deze vergunning is dat jaarlijks een monitoring van vogels en broedsels rondom het festivalterrein moet plaatsvinden. In 2023 is een eerste monitoring uitgevoerd. In 2024 moet deze monitoring op last van de provincie verder doorontwikkeld worden. Het hele vergunningentraject is onrustig: er is sprake van meer oppositie van kritische burgers en regelgeving is in ontwikkeling. We constateren dat vergunningen behouden en nieuwe vergunningen verkrijgen in toenemende mate een risicofactor voor Oerol kan zijn.

Aanscherping duurzaamheidsdoelstellingen

In 2023 is het Ecologisch Kompas succesvol ingevoerd. Dit heeft de positie van Oerol als duurzaam festival verstevigd. Voor 2024 en de jaren daarna wordt een roadmap opgesteld met daarin concrete acties om het festival verder te verduurzamen en de impact ervan op de natuur te verkleinen. Dit vraagt om blijvende inzet en een investeringsplan voor de komende jaren.

Festivalplan

Op basis van de bevindingen van 2023 wordt het Festivalplan verder aangepast. Openingstijden worden aangescherpt en de festivalterreinen worden verder ontwikkeld. Doel hiervan is een optimalere festivalbeleving realiseren. Gelijktijdig worden minder rendabele openingstijden gereduceerd en uren op horecapersoneel bespaard.

Toegankelijkheid en inclusie

Ook voor 2024 is dit een belangrijk beleidspunt. Het succesvolle programma voor doven en slechthorenden wordt voortgezet. Wat betreft fysieke toegankelijkheid worden vervolgstappen gezet en de interne wittesuprematietrainingen worden voortgezet. In 2024 wordt een pilot gedraaid met betrekking tot het creëren van een veilige festivalomgeving, ongeacht leeftijd, kleur, gender of achtergrond. Oerol werkt hiervoor samen met The Revolution Foundation en CultuurShifters.

Internationaal

Onze Europese subsidieaanvraag voor het Creative Europe-project Transitioning LANDscapes is gehonoreerd. Dit is een samenwerking met Le Citron Jaune (FR), SYTEV (SK) en Activate Performing Arts (VK). In 2024 zullen we voor dit project 'matchmakingbezoeken' organiseren in Frankrijk, Slowakije en Nederland. Deze gaan over landschappelijke vraagstukken. Op basis hiervan worden makers geselecteerd voor een residentie in 2025. Oerol is hoofdaanvrager en coördineert de administratie en communicatie van het project.

Onze deelname aan het Europese netwerk IN SITU loopt in 2024 door, gefinancierd door Creative Europe. Als onderdeel hiervan nemen we in 2024 deel aan een aantal Europese bijeenkomsten over kunst in publieke ruimten en ontvangen we Compagnie XY (FR) en Kaleider (VK) als onderdeel van het festivalprogramma. Ook zetten we onze steun aan associate artist Emke Idema voort. In januari 2024 heeft het netwerk een nieuwe aanvraag gedaan voor een Creative Europe-platformproject om (de financiering van) de samenwerking vanaf 2025 voort te zetten.

Personeelshandboek

In 2023 hebben we het personeelshandboek geïntroduceerd. Hiermee creëren we helderheid en transparantie voor iedereen die bij Oerol werkt. Dit handboek is ook geplaatst op de website van Oerol. We hebben verantwoordelijkheid genomen door andere festivals ertoe aan te zetten een vergelijkbaar personeelshandboek te hanteren om zo de Fair Practice binnen festivals te bevorderen. Het [personeelshandboek](#) is openbaar toegankelijk via onze website, evenals de [gedragscode](#) die geldt voor iedereen die meewerkt aan Oerol.

Kunstenplanperiode 2025-2028

Begin januari 2024 is de aanvraag voor de nieuwe subsidieperiode 2025-2028 verstuurd. Er is meer geld beschikbaar voor de BIS-festivals. Oerol heeft € 350.000 meer aangevraagd dan wat we in de huidige kunstenplanperiode ontvangen. Mocht deze aanvraag gehonoreerd worden, dan worden knelpunten in de bedrijfsvoering (inclusief BIS-verantwoordelijkheden als talentontwikkeling en educatie) opgelost.

Begroting 2024

A: Baten	Begroting 2024 04/03 goedgekeurd door RVT
17. Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	4.251.049
23. Totaal structurele subsidies (19+20+21+22)	1.082.978
19. Totaal structureel OCW	602.638
20. Totaal structurele subsidie Provincie Fryslan	397.840
21. Totaal structurele subsidie Gemeente Terschelling	82.500
22. Overige structurele bijdragen/subsidies	0
24. Incidentele publieke subsidies	84.294
25. Totaal subsidies (23 +24)	1.167.272
26. TOTALE BATEN	5.418.321

B: Lasten en resultaat	Begroting 2024 04/03 goedgekeurd door RVT
1. Beheerlasten materieel	341.359
2. Beheerlasten personeel	577.359
3. Beheerlasten totaal (1+2)	918.718
4. Activiteitenlasten materieel	935.340
5. Activiteitenlasten personeel	3.660.788
6. Activiteitenlasten totaal (4+5)	4.596.128
TOTALE LASTEN (3+6)	5.514.847
7. Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-96.526
8. Saldo rentebaten/-lasten	0
9. Saldo bijzondere baten/lasten	0
EXPLOITATIERESULTAAT (7+8+9)	-96.526

Gezien het resultaat in 2023 zijn in de begroting van 2024 grote bezuinigingen doorgevoerd. We verwachten daarmee een gezond eigen vermogen aan te houden.

Deel 3

Cijfers en verantwoording

Exploitatieresultaat

2023 was financieel een zwaar jaar. Er is een gecalculeerd risico genomen waarmee we op het niveau van voor COVID hebben ingezet, maar dat kon binnen de reguliere begroting niet meer gerealiseerd worden. Zowel de opbrengsten als de uitgaven vielen tegen, waardoor de bestemmingsreserve volledig is aangesproken. Dit heeft geen gevolgen voor de algemene reserve, maar wel voor de keuzes en budgetbeheersing voor 2024. Het tegenvallende resultaat heeft twee oorzaken:

- De inkomsten waren hoger dan in 2022, maar lager dan begroot;
- De lasten waren veel hoger dan begroot.

Kijken we naar de inkomstenkant (zie hierna), dan is het grootste verschil te verklaren doordat de publieksinkomsten lager waren dan begroot. Ingezet was op een behoorlijke stijging, gekoppeld aan een wijziging van de festivalopzet met een nieuw festivalterrein. Ten opzichte van 2022 is een lichte stijging gerealiseerd, maar minder dan begroot. Bij de andere posten van de baten zien we kleine wijzigingen, maar die houden elkaar enigszins in balans. Wel zorgwekkend is dat de inkomsten uit private fondsen lager zijn. Voor de dekking van de lasten is Oerol nog altijd afhankelijk van aanvullende fondsen.

Baten	2023 realisatie in €	Vershil Realisatie en begroting in €	2023 begroting in €	2022 realisatie in €
1. Publieksinkomsten binnenland (2+5)	2.519.880	-180.300	2.700.180	2.274.909
7. Totaal publieksinkomsten (1+4)	2.519.880	-180.300	2.700.180	2.274.909
11. Totaal overige directe inkomsten (8+9+10)	356.127	78.333	277.794	394.501
12. Totaal directe inkomsten (7+11)	2.876.007	-101.967	2.977.974	2.669.409
13. Indirecte opbrengsten	28.223	-36.777	65.000	7.977
18. Totale bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	949.457	-102.544	1.052.000	1.015.608
19. Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	3.853.687	-241.287	4.094.974	3.692.994
25. Totale structurele subsidies (21+22+23+24)	1.024.738	23.551	1.001.187	970.738
25. Totale structurele subsidies (21+22+23+24)	1.024.738	23.551	1.001.187	970.738
26. Incidentele publieke subsidies	67.812	54.562	13.250	784.013
27. Totale subsidies (25+26)	1.092.550	78.113	1.014.437	1.754.751
Totale baten (19+20+27)	4.946.237	-163.174	5.109.411	5.447.745

In 2022 lijken de totale baten hoger doordat bij de incidentele publieke subsidies nog een laatste tranche coronasteun is uitgekeerd. Met aftrek van die eenmalige uitkering zijn de baten in 2023 gestegen, maar niet genoeg om de kostenstijgingen te kunnen opvangen.

Aan de kostenkant zien we dat het niet gelukt is de kostenstijging te beheersen. Deze was vele malen hoger dan begroot. De beheerslasten materieel zijn gestegen door een afdracht aan Staatsbosbeheer (donatie), hogere bestuurskosten (vanwege werving en selectie van een nieuwe voorzitter en directeur en vacatiegelden) en kosten van vergunningen (deze worden wel afgeschreven).

Het grootste verschil zit in de activiteitenlasten. Dat komt voor een aanzienlijk deel door de stijging van de personeelskosten (zie hierna). Verder zijn drie duidelijke posten te onderscheiden die extra gestegen zijn: medewerkers horeca (hogere vergoeding), programmeringskosten (er is meer geprogrammeerd) en huisvestingskosten (huisvesting is duurder geworden).

Lasten	2023 realisatie in €	Vershil Realisatie en begroting in €	2023 begroting in €	2022 realisatie in €
3. Beheerslasten totaal (1+2)	844.292	45.390	798.902	698.785
1. Beheerslasten materieel	345.818	88.424	257.394	243.359
2. Beheerslasten personeel	498.474	-43034	541.508	455.425
6. Activiteitenlasten totaal (4+5)	5.285.220	524.711	4.760.509	5.002.562
4. Activiteitenlasten materieel	1.225.657	65.157	1.160.500	1.096.259
5. Activiteitenlasten personeel	4.059.563	459.554	3.600.009	3.906.303
Totale lasten (3+6)	6.129.512	570.101	5.559.411	5.701.346

Ook heeft het verder doorvoeren van Fair Practice geleid tot behoorlijke meerkosten. Dit omdat we niet alleen salarissen en honoraria hebben aangepast, maar ook hebben ingezet op verlaging van de werkdruk (meer mensen dus). De verschillen zijn als volgt:

Salarissen en Honoraria	2023 realisatie in €		2023 begroting in €		2022 realisatie in €	
2. Beheerslasten personeel	498.474	FTE	541.508	FTE	541.508	FTE
Vast dienstverband	220.516	3,50	265.849	3,40	222.046	3,14
Tijdelijk dienstverband	126.267	2,37	160.079	2,80	78.559	1,34
Freelance	136.111		107.579		142.563	
5. Activiteitenlasten personeel	1.510.177	FTE	1.296.937		1.305.700	FTE
Vast dienstverband	266.856	3,36	268.727	3,35	176.672	2,36
Tijdelijk dienstverband	112.966	2,76	41.983	0,80	77.013	0,95
Freelance	1.130.355		2.824.672		2.813.141	
Totale lasten (3+6)	2.008.651		1.838.445		1.761.126	

* Om de cijfers goed te kunnen vergelijken is in deze tabel geen transitievergoeding meegenomen. Deze is wel opgenomen in de beheerslasten personeel in de jaarrekening 2023 en 2022.

Het aantal dienstverbanden is gestegen van 7,8 fte naar 12 fte. Verder zijn meer freelancers ingezet. Met de verhoging van het aantal mensen en van de salarissen en honoraria komt de totale kostenstijging uit op € 247.525 ten opzichte van 2022.

Oerol heeft vanzelfsprekend geanalyseerd hoe de verschillen zijn ontstaan en op basis daarvan het beleid voor 2024 aangepast. Deels zien we bij andere festivals vergelijkbare oorzaken (enorme inflatie, kostenstijgingen en extra verhogingen bij leveranciers). Een onderscheid met andere festivals zien we op het gebied van vergunningen.

Een nieuwe Wnb-vergunning verkrijgen heeft veel tijd en extra kosten gevegd. Het verkrijgen van deze vijfjarige vergunning en de afstemming met de betrokken stakeholders is uitermate complex geworden. De organisatie heeft hieraan veel tijd en aandacht besteed: zonder deze vergunning immers geen festival. Tijd die ten koste is gegaan van andere taken. Daarnaast zijn er in maart en april veel aanvullende eisen gekomen voor het verkrijgen van de vergunning. Ook dit bracht extra kosten met zich mee. Onder andere kosten voor aanvullende onderzoeken door externe bureaus, aanvullende eisen voor het festivalterrein en een verplicht en duur monitoringsonderzoek.

Financiële positie komende jaren

De balans is ondanks het tegenvallende exploitatieresultaat nog altijd gezond. De algemene reserve bedraagt € 657.984. Daarnaast heeft Oerol een overeenkomst met twee – niet gelieerde – stichtingen (Stichting Vrienden van Oerol en Stichting Garantiefonds Oerol). Deze houden een gezamenlijke reservering van € 250.000 aan mocht Oerol in zwaar weer geraken. Indien het vermogen van Oerol uitkomt boven deze grens dan zal de maximale garantstelling met eenzelfde bedrag dalen.

Toch kunnen we er niet omheen dat de resultaten van 2023 een scherpe waarschuwing zijn voor de komende jaren. Het beleid is aangepast met de volgende punten:

- Begroting, vaststellen van budgetten en contractafspraken met medewerkers vóór 1 januari, en met leveranciers voor 1 maart, zodat na die tijd geen grote schommelingen in de kosten kunnen ontstaan;
- Kostenreductie, vooral de productionele kosten;
- Meer inzet op nieuwe financiering: op korte termijn van de fondsen, op langere termijn van nieuwe inkomstenbronnen (denk aan nieuwe partnerships).

Met deze interne aanpassingen denken we de komende jaren een gezonde financiële positie te kunnen behouden. Gelijktijdig houden we de ontwikkelingen buiten onze invloedssfeer nauwlettend in de gaten, zodat we hierop kunnen anticiperen. Maar zorgwekkend is dat de bureaucratisering

(regelgeving, vergunningen, verantwoordingen, fondsen) nog altijd toeneemt, dat extra private financiering verkrijgen een steeds grotere inspanning vraagt en dat de trajecten voor het verkrijgen van vergunningen zeer arbeidsintensief zijn geworden.

Verrichte activiteiten

Over de hele kunstenplanperiode genomen is sprake van een aanpassing van de activiteiten ten opzichte van wat voorafgaand aan de kunstenplanperiode was aangegeven. In 2021 is er vanwege corona een aangepast programma (grotendeels online) geweest. In 2022 heeft weer een fysiek festival plaatsgevonden, maar mocht vanwege nog geldende coronarestricties geen straatprogramma uitgevoerd worden. Toch zijn de prestaties in 2022 gehaald. Ook in 2023 zijn de prestaties ruimschoots gehaald (zie de jaarrekening). Voor 2024 verwachten we dit ook.

Verantwoording besteding covidbestemmingsreserve

Na COVID zijn er effecten zichtbaar in de sector die grote invloed hebben op de exploitatie van een festival zoals Oerol; het achterblijven van inkomsten waaronder van private fondsen die overvraagd worden door organisaties en initiatieven doordat veel in de sector heeft stilgelegen, het personeel is schaars (en daarmee duurder) omdat zzp'ers de culturele - en evenementensector hebben verlaten en de materialen zijn duurder door grote prijsstijgingen en schaarste. De covidbestemmingsreserve is in 2023 aangesproken voor negatieve effecten op de exploitatie door COVID, waaronder extra personele inzet, hogere personeelslasten en honoraria, aanvullende eisen voor het organiseren van het festival en gestegen kosten van materiaal en leveranciers. Eveneens om het aantal geprogrammeerde activiteiten en bezoekersaantallen op het niveau van voor COVID te brengen.

TRYATER - SALT | FOTOGRAAF: NICHON GLERUM

Digitalisering

In 2020 en 2021 heeft Oerol tweemaal een onlinefestival gemaakt. Hierdoor is veel kennis verkregen. Oerol zet online technieken in voor het verdiepen van de band met het publiek en het bereiken van nieuwe (jongere) doelgroepen. Dit doen we onder andere door betere onlinemarketing, onlinecampagnes, nieuwe technieken in te zetten voor een diepere beleving van onlinenieuwsbrieven, een onlinedagkrant en een digitale fietskaart. We kunnen meten dat ons bereik hierdoor toeneemt en dat we een jongere en meer diverse doelgroep bereiken. Dit zien we terug in de cijfers van de kaartverkoop (meer jongeren) en merken we aan het publiek dat het festival bezoekt.

Financieringsmix

We noemen het elk jaar: Oerol heeft naar verhouding veel eigen inkomsten. We hebben geprobeerd deze in 2023 verder te verhogen. Maar we merken dat dit veel tijd en inspanning kost. Het relatief lage aandeel van structurele subsidies zien we daarom wel als een risico, zeker omdat het aantal externe onzekerheden (vergunningen, kostenontwikkelingen, beleidsveranderingen van fondsen en regionale overheden) toegenomen is. Niettemin prijzen we ons gelukkig met de brede steun en daarmee de brede financiering die we ontvangen. Sinds een aantal jaren zien we dat de steun door particuliere donaties langzaam groeit.

Codes

De inspanningen die Oerol verricht op het gebied van Fair Practice en Inclusie & Diversiteit staan benoemd in het inhoudelijk verslag en de vooruitblik (deel 1 en 2). Ook reflecteert de Raad van Toezicht hierop, samen met een toelichting op hoe de Code Cultural Governance wordt nageleefd (deel 4).

Risicomanagement

In besprekingen met de Raad van Toezicht, de zakelijk leider, de controller en de accountant wordt aandacht besteed aan specifieke risico's die spelen en aan de manier waarop we die beheersen. De belangrijkste risico's en uitdagingen betreffen:

1. de relatief lage inkomsten vanuit subsidies, de grote afhankelijkheid van publieksinkomsten en daarmee van het weer en de belangstelling;
2. de afhankelijkheid van aanvullende financiering uit (private) fondsen om de begroting dekkend te maken;
3. toenemende kosten door regelgeving en subsidie-eisen, zoals het vergunningstraject, verduurzaming en de Fair Practice Code;
4. de langetermijngevolgen van de coronacrisis.

We beheersen die risico's door het Festival strak te begroten en te budgetteren, door een post 'Onvoorzien' te ramen in de begroting en door een zekere reserve als buffer aan te houden. De toegenomen risico's nopen wel tot het aanhouden van een grotere reserve dan voorheen.

Contact met de accountant

De Stichting heeft en waardeert een langdurige relatie met Dubois+Co Registeraccountants. De keuze voor Dubois is door de RvT gemaakt, wordt jaarlijks in overleg met de directie en de controller kort geëvalueerd en is tot nu toe bestendig. Jaarlijks hebben het bestuur en de Raad van Toezicht contact met de accountant aan de hand van zijn rapportage, waaronder het accountantsverslag. De accountant meldt geen significante tekortkomingen in de financiën, administratieve processen, risicobeheersing en jaarrekening.

Deze jaarverantwoording is opgesteld volgens de specifieke aandachtspunten en eisen in de beschikking van het ministerie van OCW en *het Handboek meerjarige BIS subsidies 2021-2024*.

PLASTIQUE - STAYOUT | FOTOGRAAF: NICHON GLERUM

Deel 4

Reflectie van de Raad van Toezicht van Oerol

Algemeen

De Raad van Toezicht (RvT) van Oerol herkent zich goed in de voorgaande verantwoording vanuit de directeur-bestuurder. Er is veel waardering voor de creativiteit en de veerkracht van de organisatie. In steeds wijzigende omstandigheden wordt telkens weer een omvangrijk en impactvol festival gerealiseerd. Veel bezoekers hebben daaraan weer veel plezier beleefd en vaak ook veel inspiratie ontleend.

In 2023 heeft Oerol zich meer dan ooit tevoren gemanifesteerd als voortrekkers op diverse terreinen. Oerol biedt prachtige voorstellingen aan, maar loopt daarbij ook voorop in verandering, reflecteert op maatschappelijke thema's, entameert relevante discussies en houdt haar bezoekers veelvuldig en indringend spiegels voor. Het traject naar een echt divers en meerstemmig festival neemt de organisatie uitermate serieus. En de wijze waarop met een Ecologisch Kompas geprobeerd wordt gedragsverandering te bewerkstelligen, zowel binnen als buiten de organisatie, is bewonderenswaardig. Ook zijn in 2023 met de gedragscode en het personeelshandboek belangrijke stappen gezet naar een veiligere en transparantere werkomgeving. Als Raad van Toezicht zijn we ook daarover tevreden en daarop best een beetje trots.

Tegelijkertijd zien we de kwetsbaarheid van de organisatie, waarop veel afkomt en waarin weinig tijd is voor vastlegging en reflectie. Er moet de komende jaren een slag worden geslagen in het overzetten van informatie uit de hoofden van medewerkers in systemen en procedures binnen de organisatie, zodat het festival minder kwetsbaar wordt.

Aangaande de financiën en de Codes kunnen we het volgende delen:

Financieel

In financieel opzicht is 2023 een lastig jaar geweest. Het exploitatietekort is door diverse hiervoor genoemde factoren hoger opgelopen dan begroot. Weliswaar binnen de grenzen van de bestemmingsreserve waarover Oerol beschikte, maar alsnog geeft dit de Raad van Toezicht alle reden om hierop nauwlettend toe te zien.

Oerol doet het relatief goed wat betreft eigen inkomsten realiseren, maar gezien de sterk toegenomen kosten voor het organiseren van het festival is voor de toekomst een extra inkomstenbron gewenst. De Raad van Toezicht heeft de organisatie gevraagd hierop in te zetten, maar vraagt ook aan de subsidiegever om haar ogen niet te sluiten voor de druk die op de organisatie staat.

De Raad van Toezicht zal zich altijd inspannen om bij te dragen aan een Oerol dat inhoudelijk grenzen blijft verleggen maar financieel binnen vooraf bepaalde grenzen blijft opereren, zodat het Festival een duurzame toekomst behoudt.

Governance

In 2023 is een nieuwe voorzitter toegetreden. Per 1 juli 2023 heeft Jerry Straub deze rol overgenomen van Seerp Leistra. De opdracht om een transparante procedure op te zetten was uitgezet bij bureau Dixon & De Jaeger. Voor het overige is de samenstelling van de Raad van Toezicht gelijk gebleven. Er wordt een [rooster van aftreden](#) gehanteerd. Dit is zichtbaar op de website van Oerol.

Bij de samenstelling van de RvT wordt rekening gehouden met verankering van relevante kennisgebieden (artisticiteit, organisatie, financiën, juridische zaken, marketing, sponsoring, diversiteit) en met verschillende belangen (bijvoorbeeld bezoekers/Vrienden, eiland, overheden, cultuursector, bedrijven). Statutair gezien bedraagt de maximale zittingstermijn tweemaal een periode van vier jaar. De (neven)functies van de leden van de RvT zijn niet onverenigbaar met belangen van de Stichting. Datzelfde geldt voor de directeur-bestuurder. Binnen de RvT zijn verschillende commissies ingesteld, zodat specifiek kan worden ingezoomd op de kernfuncties van de raad. Dit zijn de auditcommissie, de remuneratiecommissie en de inhoudelijke commissie.

Het eigen functioneren van de RvT en van de directie wordt jaarlijks geëvalueerd. De RvT en directie passen de Code Cultural Governance toe en onderschrijven de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie. De jaarlijkse evaluatie is in november 2023 gehouden onder leiding van een externe gespreksleider. Ook wordt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder gehouden.

Halverwege 2023 heeft algemeen directeur-bestuurder Siart Smit te kennen gegeven niet leiding te willen geven aan nog een nieuwe kunstenplanperiode. Na de belangrijke wijzigingen die onder zijn leiding hebben plaatsgevonden,

maakt hij ruimte voor een nieuwe directeur die weer nieuwe impulsen aan de ingeslagen weg kan geven. Na een zorgvuldig doorlopen traject – uitgevoerd door bureau Dixon & de Jaeger – is in de persoon van Mikey Martins de gewenste nieuwe directeur-bestuurder gevonden. Aangezien hij in mei 2024 begint, hebben we met Daniële Streep een goede interim zakelijk directeur-bestuurder aangesteld. En Siart Smit blijft tot juli 2024 betrokken voor overdracht en advies, zodat de continuïteit gewaarborgd is.

Fair Practice

Bij de hoogte van de beloningen binnen de organisatie en die van tijdelijk personeel en kunstenaars is Fair Pay het uitgangspunt. Salariëring of honorering wordt gebaseerd op de Cao Toneel en Dans. Met de gezelschappen die bij ons spelen leggen we contractueel vast dat zij zich ook dienen te conformeren aan de Fair Practice Code. De leden van de RvT ontvangen met ingang van 2023 een vacatievergoeding. Op deze wijze vergroten we de toegankelijkheid om toe te treden tot de Raad van Toezicht, ongeacht eigen financiële middelen, en wordt tegemoetgekomen aan de stevige tijdsbelasting die de RvT vraagt.

Aangaande alle elementen van de Fair Practice Code is in 2023 het eigen personeelshandboek van kracht geworden. Doel daarvan is de transparantie en de (secundaire) arbeidsvoorwaarden te verbeteren, inclusief het bieden van een veilige werkomgeving.

Diversiteit en inclusie

Als RvT verwijzen we naar het inhoudelijk verslag en naar wat genoemd wordt in de vooruitblik op 2024. Er is onder meer een gedragscode ontwikkeld voor alle crew en partners, er worden trainingen gegeven aan medewerkers voor zelfreflectie, er wordt aandacht besteed aan de werving en selectie, er zijn meldingsprocedures voor ongewenst gedrag en er komen awareness teams. Meerstemmigheid is vanzelfsprekend terug te vinden in de programmering van het festival. Oerol is een lerende organisatie. Dat geldt ook voor hoe we binnen de raad met dit onderwerp omgaan. Tegelijkertijd is duidelijk dat dit onderwerp – samen met duurzaamheid – behoort tot de kernwaarden van Oerol. Daarbij past overigens wel de kanttekening dat elke regio een aanpak op maat vraagt.

Binnen de RvT is diversiteit en inclusie een vast onderwerp op de vergaderingen geworden. We juichen de brede aanpak die Oerol hanteert – waarbij Oerol een veilige plek wil bieden voor wit, zwart, jong, oud, goed bedeed, minder bedeed, valide en mindervalide – van harte toe.

Getekend,
datum: 19 maart 2024

Jerry Straub
voorzitter RvT Oerol

Daniële Streep
interim zakelijk directeur-bestuurder Oerol

oerol

STICHTING TERSCHELLINGS OEROL FESTIVAL

Jaarrekening 2023

ZUID MIDSLANDWEG 4
8891 GH TERSCHELLING-MIDSLAND

NUT - GOED GOUD GELD
FOTOGRAAF: NICHON GLERUM

STICHTING TERSCHELLINGS OEROL FESTIVAL

JAARREKENING 2023

Inhoudsopgave

1. **Jaarrekening**
 - I Balans
 - II Exploitatierkening
 - III Kasstroomoverzicht
 - IV Grondslagen van waardering en resultaatbepaling
 - V Toelichtingen op de balans en exploitatierkening
 - VI WNT verantwoording

2. **Overige gegevens**
 - Controleverklaring

3. **Bijlagen**
 - I Werkzame personen
 - II Prestatiegegevens
 - III Verantwoording fonds 21
 - IV Verantwoording fonds VSB

Namens Stichting Terschellings Oerol Festival,

D. Streep
Interim zakelijk directeur-bestuurder

1. Jaarrekening

I Balans

Balans per 31 december 31-12-2023 (na resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2023 in €	31-12-2022 in €
	Vaste activa	244.916	81.137
I	Immateriële vaste activa	113.851	1.531
II	Materiële vaste activa	131.065	79.606
	Vlottende activa	769.619	733.706
IV	Vorraden	13.370	10.667
V	Vorderingen		
	Debiteuren	103.034	124.731
	Omzetbelasting	67.843	56.414
	Subsidieverstrekkers	186.865	199.150
	Overige vorderingen	398.508	342.744
VII	Liquide middelen	575.650	1.461.320
TOTALE ACTIVA		1.590.184	2.276.163

PASSIVA		31-12-2023	31-12-2022
		in €	in €
	Eigen vermogen	656.446	1.839.711
I	Algemene reserve	656.447	661.403
II	Bestemmingsreserves		
	Bestemmingsreserve COVID-19	0	1.178.308
VII	Kortlopende schulden	933.737	436.451
	Crediteuren	395.288	264.350
	Belastingen	23.228	33.925
	Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	24.132	19.101
	Vooruitontvangen baten	404.526	28.250
	Overige schulden	86.563	90.826
TOTALE PASSIVA		1.590.184	2.276.163

II Exploitatierkening 2023

Bij de exploitatie vindt u een toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie over 2023 en een vergelijking met de cijfers van 2022.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
	in €	in €	in €
3.1 BATEN			
1. Publieksinkomsten binnenland (2+5)	2.519.880	2.700.180	2.274.909
2. Recette/kaartverkoop	2.113.169	2.165.697	1.884.546
5. Overige publieksinkomsten	406.711	534.483	390.364
7. Totaal publieksinkomsten (1+4)	2.519.880	2.700.180	2.274.909
11. Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	356.127	277.794	394.501
8. Sponsorinkomsten	214.582	213.000	191.770
9. Vergoeding co-producent	137.192	59.794	199.405
10. Overige directe inkomsten	4.353	5.000	3.327
12. Totaal directe inkomsten (5+9)	2.876.007	2.977.974	2.669.409
13. Indirecte opbrengsten	28.223	65.000	7.977
14. Private middelen-particulieren	523.297	460.000	500.528
15. Private middelen-bedrijven	45.660	110.000	69.830
16. Private middelen-private fondsen	305.500	407.000	375.250
17. Private middelen-goede doelen loterijen	75.000	75.000	70.000
18. Totale bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	949.457	1.052.000	1.015.608
19. Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	3.853.687	4.094.974	3.692.994
21. Totaal structureel OCW	567.567	552.496	532.496
22. Totaal structurele Provincie Fryslân	382.171	368.691	363.242
23. Totaal structurele subsidie Gemeente Terschelling	75.000	80.000	75.000
24. Totaal structurele publieke subsidies overig	0	0	0
25. Totale structurele subsidies (21+22+23+24)	1.024.738	1.001.187	970.738
26. Incidentele publieke subsidies	67.812	13.250	784.013
27. Totale subsidies (25+26)	1.092.550	1.014.437	1.754.751
TOTALE BATEN (19+20+27)	4.946.237	5.109.411	5.447.745
3.2 LASTEN			
3. Beheerslasten totaal (1+2)	845.829	798.902	738.908
1. Beheerslasten materieel	347.355	257.394	243.359
2. Beheerslasten personeel	498.474	541.508	495.549
6. Activiteitenlasten totaal (4+5)	5.285.220	4.760.509	5.002.562
4. Activiteitenlasten materieel	1.225.657	1.160.500	1.096.259
5. Activiteitenlasten personeel	4.059.563	3.600.009	3.906.303
Totale Lasten (3+6)	6.131.049	5.559.411	5.741.470
7. Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-1.184.812	-450.000	-293.725
8. Saldo rente baten-/lasten	1.548	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT (7+8)	-1.183.264	-450.000	-293.725
Resultaatsbestemming			
Mutatie Algemene reserve	-4.956	0	222.480
Mutatie bestemmingsreserve COVID-19	-1.178.308	0	-145.965
Mutatie bestemmingsfonds Provincie Fryslân	0	0	-347.190
Mutatie bestemmingsfonds Fonds Atelier Oerol	0	0	-23.050
Resultaatverdeling	-1.183.264	0	-293.725

III Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld via de indirecte methode:

	2023 in €	2.022 in €
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatiesaldo	-1.183.264	293.725-
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen immateriële vaste activa	16.909	14.468
Afschrijvingen materiële vaste activa	29.584	21.945
Mutatie voorzieningen	-	-
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	-1.136.771	257.312-
Mutatie vorderingen	-35.913	241.413
Mutatie kortlopende schulden	497.286	45.463-
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	461.373	195.950
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	-210.271	35.388-
Investeringsactiviteiten in immateriële vaste activa	-81.042	35.388-
Investeringsactiviteiten in immateriële vaste activa	-129.229	-
Mutatie liquide middelen I-II	-885.670	96.749-
Liquide middelen einde boekjaar	575.650	1.461.320
Liquide middelen begin boekjaar	1.461.320	1.558.068
Mutatie liquide middelen	-885.670	96.749-

IV Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting genaamd: "Stichting Terschellings Oerol Festival", is opgericht bij notariële akte per 6 februari 1995. De stichting heeft ten doel een culturele kwaliteitsimpuls voor het eiland Terschelling en daarbuiten te bewerkstelligen door de organisatie van een festival van internationale allure, dat artistiek pionierswerk verbindt met onder andere Terschellinger tradities en de combinatie van natuur en cultuur. Daarnaast levert het festival een positieve bijdrage aan het eilander imago.

Missie

Het Oerolfestival is een multidisciplinair festival op Terschelling. Het festival vindt jaarlijks in juni plaats en duurt tien dagen. Het is een reeks bijzondere en spannende ontmoetingen tussen theater, beeldende kunst en muziek. Het eiland (de natuur en de bewoners, de huidige samenleving en de historie) dient als inspiratiebron en podium en is tegelijkertijd één van de spelers in het stuk.

Continuïteit

Het bestuur heeft op basis van alle haar ter beschikking gestelde informatie afgewogen of Oerol haar activiteiten in continuïteit voort kan zetten in het komende boekjaar en daarna. Het over het boekjaar 2023 geleden verlies, de daling in vermogens- en liquiditeitspositie hebben daarvoor extra aanleiding gegeven en voor 2024 en daarna zijn maatregelen genomen om de exploitatie en vermogenspositie weer naar een hoger niveau te brengen. Uitgangspunt daarbij is dat de structurele instellingssubsidies in de toekomst op het huidige niveau of hoger gecontinueerd wordt. Het bestuur is ervan overtuigd is dat de organisatie haar activiteiten in de toekomst op een goede manier kan uitvoeren en dat er geen gebeurtenissen of omstandigheden bekend waardoor er twijfels hierover kunnen bestaan. Deze jaarrekening is derhalve opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor waardering van Activa en Passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en in het bijzonder Richtlijn 640 voor organisaties zonder winststreven. Daarnaast is de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies OCW 2021-2024.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele- en investeringsactiviteiten.

Immateriële vaste activa:

De immateriële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de historische kostprijs. Afschrijvingen vinden plaats naar tijdsevenredigheid. De investeringen in de nieuwe website wordt afgeschreven in 3 jaar. Investeringen in de nieuwe database Vrienden wordt afgeschreven in 5 jaar.

Materiële vaste activa:

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de historische kostprijs. Afschrijvingen vinden plaats naar tijdsevenredigheid. Activering vindt plaats bij een waarde van meer dan € 450 en wordt afgeschreven conform de voorgeschreven percentages. Voor activa in de vorm van transportmiddelen en automatiseringsapparatuur en overige apparatuur hanteert Oerol een afschrijvingspercentage van 20%.

Overige vorderingen en schulden:

De overige vorderingen en schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde waarbij, indien noodzakelijk, voor de vorderingen een voorziening voor oninbaarheid wordt getroffen.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen subsidie van het ministerie van OCW, Provincie Fryslân, Gemeente Terschelling, de publiekinkomsten, advertenties, overige bijdragen en kosten over het jaar. De subsidies van OCW, Provincie, Gemeente, de opbrengsten en overige bijdragen worden verantwoord in het verslagjaar waarin deze zijn gerealiseerd. De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.